

Osnova předmětu Úvod do studia gregoriánského chorálu je koncipována tak, aby v rámci časových možností jednosemestrálního kurzu (tj. cca 13 lekcí) byla poskytnuta základní orientace v historické, teoretické i systematické problematice oboru.

1. TEMATICKÝ OKRUH

Gregoriánský chorál a problematika jeho historického vývoje

1.1 Definitio termini

(Otázka názvu a vymezení jeho věcného obsahu)

1.2 Problematika vývojová

1.2.1 Období ilegální

1.2.2 Období legální - lokální liturgické typy

1.2.3 Novořímská liturgie a expanze jejího repertoáru

1.2.4 Vznik sekundární vrstvy gregoriánského chorálu, migrace jejího repertoáru, cisterciácká reforma

1.2.5 Tridentský koncil - liturgická reforma - Editio Medicea

1.2.6 Gregoriánský chorál ve službách reformace - přechod na půdu národních jazyků

1.2.7 Deformace gregoriánského chorálu v 17. a 18.století

1.2.8 Solesmeská rehabilitace středověkého chorálu - Motu Proprio - Editio Vaticana

1.2.9 Gregoriánský chorál po 2.vatikánském koncilu

Literatura:

- [1] Agostini, Luigi: Gregorianischer Choral, in: Musik im Gottesdienst, Bd.1, ConBrio Verlagsgesellschaft, Regensburg 1993
- [2] Apel, Willi: Gregorian Chant, Bloomington 1958
- [3] Combe, P.: Histoire de la restauration du chant grégorien d'après des documents inédits, Solesmes 1969
- [4] Černý, Jaromír: Středověk (800 - 1420), in: Hudba v českých dějinách, Praha 1983
- [5] Dajou, J.L.F.: De l'état et de l'avenir du chant ecclésiastique, 1884
- [6] Fellerer, K.G.: Der Cantus gregorianus im 17.Jahrhundert, in: Geschichte der katholischen Kirchenmusik, 2.sv., s.120 - 121, Bärenreiter, Kassel 1976
- [7] Der gregorianische Choral im Wandel der Jahrhunderte, Regensburg 1936
- [8] Der gregorianische Choral, Dortmund 1951
- [9] Gastoué Amédé: Les Origines du chant Romain, Paris 1907
- [10] Un Rituel noté de la province de Milan du Xe siècle, in: Rassegna Gregoriana 2/1903
- [11] Histoire du chant liturgique a Paris, Des origines a la fin des temps Carolingies, Paris 1904
- [12] Le chant gallican, Grenoble 1939
- [13] Huglo, Michel: Le chant grégorien, Saint Michel de Provence 1968
- [14] Johner, Dominicus: Der gregorianische Choral, sein Wesen, Werden, Wert und Vortrag, Stuttgart 1924
- [15] Jumilhac, Benoit de: La science et pratique du plain chant, 1673, 2e 1847
- [16] Kouba, Jan: Od husitství do Bílé hory (1420 - 1620), in: Hudba v českých dějinách, Praha 1983
- [17] Molitor, Rafael: Die Nach - tridentinische Choralreform zu Rom, 2 sv., Leipzig 1901, 1902
- [18] Meier, B.: Choralreform und Chorallehre im 16.Jahrhundert, in: Geschichte der katholischen Kirchenmusik, 2.sv.,s.48 - 52,
- [19] Nejedlý, Zdeněk: Dějiny husitského zpěvu, 6 sv., Praha 1954 - 56
- [20] Nivers, Guillaume - Gabriel: Dissertation sur le chant grégorien, Paris 1683
- [21] Ortigue, Joseph d': Dictionnaire liturgique, historique et théorique de Plain - Chant ....., Paris 186011
- [22] Orel, Dobroslav: Rukověť chorálu římského, Hradec Králové 1899
- [23] Pokorný, František: Hudební obraz Brna do počátku 15.stol., 3 sv., Brno 1991 - 93
- [24] Reese, Gustave: Music in the Middle Age, New York 2e 1940
- [25] Schubiger, Anselm: Die Sängerschule St. Gallen vom 8. bis 10.Jahrhundert. ein Beitrag zur Geschichte des Mittelalters, Einsiedeln 1858
- [26] Wagner, Peter: Einführung in die gregorianischen Melodien. Ein Handbuch der Choralwissenschaft 1.sv.: Ursprung und Entwicklung der liturgischen Gesangsformen bis zum Ausgange des Mittelalters, Leipzig 1911
- [27] Einführung in die katholische Kirchenmusik, Düsseldorf 1919
- [28] Weinmann, Karl: Das Konzil von Trident und die katholische Kirchenmusik, Leipzig 1919
- [29] Geschichte der katholischen Kirchenmusik (vyd.K.G.Fellerer), 2 sv., Bärenreiter, Kassel 1972, 1976
- [30] Neues Handbuch der Musikwissenschaft, 11 sv. (ed.Carl Dahlhaus,Hermann Danuser), Laaber Verlag 2.sv.: Musik des europäischen Mittelalters (Hartmut Möller, Rudolph Stephan), 1991 3.sv.: Musik des 15. und 16. Jahrhunderts (Ludwig Finscher), 1990

Hesla Gregorianischer Choral a Gregorian chant v encyklopediích MGG, Grove, Riemann a Slovník české hudební kultury, kde jsou další odkazy na specializovanou literaturu

2. TEMATICKÝ OKRUH

Gregorianika jako věda o gregoriánském chorálu

2.1 Definitio termini

(*Otázka názvu a vymezení jeho věcného obsahu*)

2.2 Předmětné pole oboru - systematika spolupracujících oborů

(*Problematika hudební, problematika literární, problematika teologická, problematika obecně historická, problematika filologická apod.*)

2.3 Historické typy teoretických reflexí gregoriánského chorálu

2.3.1 Středověká reflexe (*teorie tóniny, diastematizace*)

2.3.2 Reflexe 19. a 20. století

(*Historismus, problematika paleografická, problematika ediční, škola univerzitní, škola monastická, menzuralisté a ekvalisté, semiologický výklad neumového zápisu*)

2.4 Organizační pozadí studia gregoriánského chorálu

(*AISCGre, Studi Gregoriana, Beiträge zur Gregorianik ad.*)

2.5 Česká hudební věda a studium gregoriánského chorálu

(*Nejedlý, Orel, Hutter, Venhoda, Plocek, Pokorný, Vlhová, Eben, Vozková, stav bádání*)

Literatura:

- [31] Bibliographie Gregorianischer Choral, Regensburg, G. Bosse Verlag 1990
- [32] Cardine, Eugène: *Semiologie Gregoriana*, Roma 1968
- [33] Dechrevens, A.: *Etudes de Science musicale*, Paris 1902
- [34] Eben, David: *Officium pražské metropolitní kapituly ve světle rukopisů Arnošta z Pardubic* (dipl., FF UK 1991)
- [35] Ferreti P.: *Estetica Gregoriana*, Roma 1934
- [36] Floros, Constantin: *Universale Numenkunde*, Kassel 1970
- [37] Fojtíková, Jana: *Prameny z 15. Až počátku 17. století obsahující hudební repertoár k svátku M. Jana Husa*, in: *Miscellanea musicologica XXIX*, Praha 1981
- [38] Česká mešní ordinaria 2. poloviny 16. stol., in: *Miscellanea musicologica XXXI*, Praha 1984
- [39] Garlandia, Johannes de: *De mensurabili musica*, Couss I
- [40] Georgiades, Thrasybulos: *Musik und Rhythmus bei den Griechen*, Hamburg 1958
- [41] Gerbert, Martin: *De cantu et musica sacra*, 2 sv., St. Blasien 1774
- [42] Griesbacher, P.: *Kirchenmusikalische Stilistik und Formlehre*, I. sv.: *Choral und Kirchenlied*, Regensburg 1912
- [43] Guido z Arezza: *Regulae musicae rhythmicae*, GS II
- [44] *Epistola de ignoto cantu*, GS II
- [45] Houdart, G.: *L'art grégorien*, Paris 1897
- [46] Hutter, Josef: *Česká notace I. Neumy*, Praha 1926
- [47] *Česká notace II. Nota choralis*, Praha 1930
- [48] *Melodický princip stupnicových řad*, Praha 1929
- [49] *Hudební myšlení*, Praha 1943 (zde kapitoly o gregoriánském chorálu)
- [50] Jeannin, J.: *Etudes sur le rythme grégorien*, Lyon 1926
- [51] Jiránek, Jaroslav: *Hudební sémantika a semiotika*, Univerzita Palackého, Olomouc 1996 (skriptum)
- [52] Johner, Dominicus: *Wort und Ton im Choral*, Beuron 1939, ²1953
- [53] *Neue Schule des gregorianischen Choralgesanges*, Regensburg 1906
- [54] Joppich, Godehard - Fischer, Robert: *Semiologia Gregoriana*, Rom 1968
- [55] Moquereau, André: *Le nombre musical grégorien*, Tournai 1908
- [56] Novotná, Jana: *Die Offertorienverse mit Tropen in Repertoire des Prager Metropolitankapitels*, in: *Cantus planus*, s. 455 - 462, Budapest 1992
- [57] Odington, Walter: *De speculatione musicae*, Couss I
- [58] Orel, Dobroslav: *Hudební prvky svatováclavské*, Praha 1937
- [59] Plocek, Václav: *Melodie velikonočních slavností a her ze středověkých pramenů v Čechách*, 3 sv., Praha 1989
- [60] *Zwei Studien zur ältesten geistlichen Musik in Böhmen I, II*, Giessen 1985
(*Bausteine zur Geschichte der Literatur bei den Slawen, Bd 27 - 1,2*)
- [61] *Metody a cíle analýzy středověkých monodií*, in: *Uměnovědné studie IV*, Praha 1983
- [62] Pokorný, František: *De influxu, quem in drama liturgicum cantus kyrialis exercebat*, *Sborník prací Ff UJEP*, H 2, Brno 1967
- [63] *Nově objevené officium o sv. Václavu*, *Hudební věda* 4/ 1970
- [64] Pothier, Joseph: *Les mélodies grégoriennes d'après la tradition*, Tournai 1880
- [65] Stäblein, Bruno: *Schriftbild der einstimmigen Musik*, *Musikgeschichte in Bildern*, Band III: *Musik des*

- Mittelalters und der Renaissance, Lieferung 4, Leipzig 1975
- [66] Venhoda, Miroslav: Úvod do studia gregoriánského chorálu, Praha 1946
- [67] Vlhová, Hana: Sekvence Jistebnickéh kancionálu (dipl., FF UK 1989)
- [68] Das Repertorium der Sequenzen in Böhmen, in Cantus planus, s.463 - 468, Budapest 1992
- [69] Die Fronleichnamsmesse in Böhmen: Ein Beitrag zur spätmittelalterlichen Choraltradition, in: Schweizer Jahrbuch für Musikwissenschaft 16/1996
- [70] Die Ordinarium - Tropen im Troparium des Prager Dekans Vít, in: Cantus Planus, Budapest 1995
- Wagner, Peter: Einführung in die gregorianischen Melodien
- [71] 2.sv.: Neumenkunde. Paläographie des liturgischen Gesanges, Leipzig 1912
- [72] 3.sv.: Gregorianische Formlehre, eine choralische Stillkunde, Leipzig 1921
- [73] Elemente des gregorianischen Chorals, Regensburg 1917

Edice pramenů a repertoárové přehledy:

- [74] Bartoš, František M.: **Soupis rukopisů Národního muzea v Praze**, 2sv., Praha 1926/27
- [75] Dreves, Guido Mario: **Analecta hymnica medii aevi**, 55.sv., Leipzig 1866 - 1922
- [76] Dokoupil, Vladislav: **Soupis rajhradských rukopisů**, Praha 1966
- [77] Coussemaker, Edmond de: **Scriptorum de musica medii aevi nova series**, 4 sv., Paris 1864 - 76
- [78] **Corpus scriptorum de Musica**, American Institute of Musicology

[Corpus Antiphonarium Officii Ecclesiarum Centralis Europae - zamýšlená edice]

- [79] **Corpus troporum**, Studia Latina Stockholmiensia, Acta Universitatis Stockholmiensis
CT I: Tropes du propre de la messe 1. Cycle de Noël (Stockholm 1975)
CT III: Tropes du propre de la messe 2. Cycle de Pâques (Stockholm 1982)
CT IV: Tropes de l'Agnus Dei (Stockholm)
CT VII: Tropes du Sanctus, Stockholm 1990
CT VIII: Tropes du propre de la messe 3 - Les tropes de Dedicace
CT IX: Tropes du propre de la messe 4. - Les tropes des fêtes mariales
CT X - XI: Tropes du propre de la messe 5 - 6 - Les tropes des saints et dela croix
- [80] Černý, Jaromír: **Soupis hudebních rukopisů Muzea v Hradci Králové**, Miscellanea Musicologica XIX, Praha 1966
- [81] Červenka, Stanislav: **Katalog hudebních rukopisů státní vědecké knihovny v Olomouci do roku 1690** (dipl., FF UJEP 1970)
- [82] Chevalier Ulyse: **Repertorium hymnologicum**. Catalogue des Chants, Hymnes, Proeses, séquences, Tropes en usage dans l'église latine depuis les origines jusqu' a nos jours, 6 sv., Louvain 1892 - 1920
- [83] Gerbert, Martin: **Scriptores ecclesiastici de musica sacra potissimum**, 3 sv., St.Blasien 1784
- [84] Mone, F.J.: **Lateinischen Hymnen des Mittelalters aus Handschriften herausgegeben und erklärt**, 3 sv., Freiburg in Breisgau 1883 - 1911
- [85] **Monumenta monodica medii aevi** (ed.Bruno Stäblein), Kassel - Basel od 1956
- [86] **Monumenta musicae sacrae** (od r. 1952)
- [87] **Monumenti Vaticani di paleographia musicale**
- [88] **Melodiarum Hungariae Medii aevi** (ed.Benjamin Rajeczky)
 1.sv.: Hymni ert Sequentiae, Budapest 1956
- [89] **Paléographie Musicale** (ed. André Mocquereau), 16 sv. ve dvou edičních řadách, 1899 - 1958
- [90] Plocek, Václav: **Catalogus codicum notis musicalis instructorum.....**, Academia Praha 1973
- [91] Zatloukalová, Zuzana: **Nejstarší hudební rukopisy z plzeňských sbírek 13. - 16. stol.** (dipl., FF UK 1981)
- [92] **Antifonář sedlecký** (digitalizovaná edice pramene na CD - ROM), SK ČR 1996
- [93] **Kancionál Franusův** (vydal Dobroslav Orel), Praha 1922. Tež jako příloha časopisu Cyril.
- [94] **Vyšebrodský sborník (VB 42)** Vydal Hans Rothe: Die Hohenfurter Liederhandschrift von 1410, Böhlau Verlag, Köln 1984, fotorepredukcce s komentáři.
- [95] **Jistebnický kancionál** - připravovaná edice (snad 1999)

Edice liturgických knih

- [96] **Editio Medicaea**
 Graduale Romanum (*Dominicale 1614, Sanctuarium 1615*)
- [97] **Neomedicaea** (fezenské vydání v redakci F.X.Haberla z roku 1873 aprobované Piem X. na dobu 30 let; v dalších vydání 1877 a 1878 aprobované Lvem XIII, další vydání v letech 1883, 1894. Tato edice byla vyhlášena za autentickou)
- [98] **Liber Usualis**, Solesmes 1896
- [99] **Liber gradualis juxta antiquorum codicum fidem restitutus**, Solesmes 1895
- [100] **Manuel de la messe et des offices** (ed. André Mocquereau), Solesmes 1902
- [101] **Editio Vaticana (Editio typica)** - aprobovaná a za autentickou prohlášená Piem X (Motu proprio 1903)
 Závažná redakce liturgického zpěvu - vydává Typografie Polyglotta Vaticana.
Kyriale 1905, Graduale romanum 1908, Officium pro defunctis 1909, Liber antiphonalis (bez matutina) 1912
Officium majoris hebdomadae et octavae Paschae 1922. Tento základní soubor byl s různými obměnami vydáván až do 2.vatikánského koncilu
- [102] **Edice po 2.vatikánském koncilu**
Graduale simplex 1967, 1975 (zjednodušená redakce pro obecnější potřebu), Graduale romanum 1974,
Graduale Triplex 1979 (zápis nápěvů v trojí notaci: kvadrátní, neumové notaci métské [Cod.239 z knihovny v Laon, asi 930]
a neumové notaci svatohavelské [Cantatorium - cod.359 klášterní knihovny v St.Gallen, a.923; Cod.121 - graduál z kláštera v Einsiedeln, po 834]), Antiphonale romanum 1983, Offertoriale Triplex cum versiculus, Solesmes 1985

Periodika, sborníky a ediční řady

- [103] **Monographies grégoriennes**, Paris - Tournai - Rom, 1910 - 1928, 9 sv.
- [104] **Études grégoriennes**, od 1954
- [105] **Veröffentlichungen der Gregorianischen Akademie Freiburg** (1903 - 1939, 20 sv., zakladatel Peter Wagner)
- [106] **Musica Divina**, Wien od 1913
- [107] **Musica Sacra**, Regensburg od 1869
- [108] **Revue de chant grégorien** (1892 - 1939)
- [109] **Revue grégorienne** (1911 - 1953)
- [110] **Rassegna gregoriana** (1902 - 1913)
- [111] **Gregorianische Rundschau** (1902 - 1913)
- [112] **Gregorius Blatt** (od 1876 - ?)
- [113] **Bolletino** (1976 - 1984)
- [114] **Beiträge zur Gregorianik** (od 1985 jako nástupce Bolletino, viz č-100), jeho italská verze se nazývá **Studi gregoriani** (15. a 16. svazek z roku 1993 obsahují bibliografii ke gregoriánskému chorálu)

Významné kongresy:

Congrès pour le Restauration du Plain - chant et de la Musique d'Eglise, Paris 1860
Choralkongress, Arezzo 1883 (zpráva o průběhu kongresu je v časopise Cyril

Kursy Associazione Internazionale Studi di Canto Gregoriano (AISCGre - Mezinárodní společnost pro gregoriánská studia, založena 1975) pořádáné každoročně v Cremoně

V rámci Mezinárodní hudební společnosti (International Musical society) pracuje studijní skupina s názvem "Cantus planus", v jejímž čele stojí řadu let David Hiley působící na Univerzitě v Řezně (Regensburg). Tato skupina pořádá asi ve dvouletých intervalech zasedání a kongresy (doposud: Veszprém 1984, Bologna 1987, Tihany 1988, Pécs 1990, Madrid 1992, Eger 1993, Sopron 1995, Londýn 1997) , ze kterých jsou vydávány sborníky.

Kolekce liturgických knih Arnošta z Pardubic, Praha (listopad 1997)

3. TEMATICKÝ OKRUH

Repertoár gregoriánského chorálu

3.1 Vymezení pojmu

(Repertoár, styl, kompoziční technika, funkcionalita)

3.2 Liturgický recitativ

3.3 Psalmodie

3.3.1 Psalmodie přímá

(Žalmy, kantika, žalmový tón, hudební struktura žalmu, paralelismus membrorum)

3.3.2 Psalmodie antifonální

(Antifona jako zpěvní útvar, antifonální zpěv, antifony liturgie mešní a denního oficia)

3.3.3 Psalmodie rezponzoriální

(Responzorium jako zpěvní útvar, rezponzoriální zpěv, rezponzoria liturgie mešní a denního oficia)

Zpěv nežalmový - princip tropace

3.4.1 Hymny

3.4.2 Tropy

3.4.3 Sekvence

3.4.4 Rýmovaná oficia

3.4.5 Liturgické hry

3.5 Problematika tónin

(Modalita, oktoechos, modus a tónina, princip authenticity a plagálnosti, princip funkcionality jednotlivých členů tónové řady, strukturální tóny, identifikace modů)

Literatura:

Musik im Gottesdienst (ed. Hans Musch): I.sv. Historische Grundlagen, Liturgik, Liturgiegesang; ConBrio Verlagsgesellschaft, Regensburg 1993

Orel, Dobroslav: Rukověť chorálu římského, Hradec Králové 1899

Patier, Dominique: Un office rythmique tcheque du XIVème siecle, in: Studia Musicologica Academiae Scientiarum Hungaricae 12, 1970

Hungaricae

Plocek, Václav: Melodie velikonočních slavností a her ze středověkých pramenů v Čechách, 3 sv., SK ČSR Praha 1989

Příslušná hesla v encyklopediích (MGG, Grove, Riemann, slovník české hudební kultury ad.), kde jsou odkazy na další literaturu.

4. TEMATICKÝ OKRUH

Gregoriánský chorál a liturgie - problematika funkční

4.1 Liturgie

(Vymezení pojmu, pojetí latreutické a soterické, typologie liturgických typů)

4.2 Liturgie mešní

(Vymezení pojmu, struktura mešního formuláře, ordinarium missae, proprium missae, funkce útvarů žalmového a nežalmového zpěvu ve formuláři mešní liturgie)

4.3 Liturgie mimomešní - liturgie času - denní officium (liturgie hodin)

(Vymezení pojmu, struktura liturgie hodin, struktura formulářů jednotlivých částí liturgie hodin, matutinum, laudy, prima, tercie, sexta, nona, nešpory, kompletář, funkce útvarů žalmového a nežalmového zpěvu ve formulářích liturgie hodin)

4.4 Liturgie mimomešní - liturgie času - církevní rok

(Církevní rok - vymezení pojmu, principy výstavby a struktura církevního roku před úpravami 2.vatikánského koncilu, proprium de tempore, proprium de sanctis, commune sanctorum, sestavování formulářů liturgie mešní i mimomešní)

Literatura:

Adam, Adolf: Grundriß Liturgie, St.Benno - Verlag GmbH Leipzig 1989

Bradáč, Josef: Věda o liturgii, 5 sv., učební text CM bohoslovecké fakulty v Praze, pobočka v Olomouci, Olomouc 1972

Friedrich, Gustav: Rukověť křesťanské chronologie, Praha 1934, ²1997

Handbuch der Liturgiewissenschaft, 2 sv., St.Benno - Verlag, GmbH Leipzig 1965 [překlad z francouzského originálu:

L'Eglise en priere. Introduction a la Liturgie, Desclée & Cie., Turnai (Belg.) 1961]

5. TEMATICKÝ OKRUH

Liturgické knihy jako muzikologický pramen

5.1 Liturgické knihy

(Vymezení pojmů: liturgická kniha, pramen, pramenná základna; typologie pramenů, zásady výstavby liturgických knih, základní klasifikace, rubriky, fáze rukopisná, proces uzualizace, codes mixtus, fáze nototisková, proces unifikace obsahů, kodikologie jako věda o rukopisech neúřední povahy, hudební kodikologie)

5.2 Knihy liturgie mešní - charakteristika, historický vývoj

(Misál, graduál, sekvenciář, tropář, lekcionář, kyriale, plenář)

5.3 Knihy liturgie mimomešní - charakteristika, historický vývoj

(Antifonář, breviář, hymnář, tropář, žaltář, tonář)

5.4 Praktická orientace v liturgických knihách - práce s pramenem

5.4.1 Popis pramene

5.4.2 Evidence repertoáru liturgických pramenů - katalogy

(Principy evidence textového a nápěvného repertoáru, zásady pro tvorbu repertoárových soupisů a katalogů, hlavní české a zahraniční katalogy liturgického repertoáru)

5.5 Práce s katalogem

5.6 Významné české rukopisné prameny pro studium gregoriánského chorálu

Literatura:

Příslušná hesla v hlavních muzikologických encyklopediích

Černý, Jaromír: Pravidla inventárního popisu starších hudebních rukopisů, SK ČSR 1969 (rozmn.rukopis)

Plocek, Václav: Zásady popisu rukopisů psaných ve starých notačních systémech, in:Hudební věda 1968, č.2, s.230 n.
Hlaváček, Ivan - Kašpar, Jaroslav - Nový, Rostislav: Vadecum pomocných věd historických, Nakladatelství H&H
Jinočany 1994
Lišková, Jiřina: Liturgické knihy chebského františkánského konventu (dipl.,FF UK 1991)

Významné české prameny pro studium gregoriánského chorálu (výběr):

Neumový misál	pol.12.stol.		KNM (XIV D 12)
Rajhradský neumový graduál	pol.12.stol.		MZK Brno (R 418)
Antifonář sedlecký	13.stol.		NK ČR (XII A 6)
Svatovítský tropář	1236		APH (Cim 4)
Antifonář ze Sv.Koruny	13.stol.		NK ČR (XII C 11)
Svatojiříský misál	13/14.stol.		KNM (XIII B 17)
Agenda Tobiašova	1294		APH (P III)
Antifonář Královny Rejčky	1317		MZA (
Antifonář Arnošta z Pardubic (3sv.)	1363		APH (P VI/1 - 3)
Graduál Arnošta z Pardubic (zimní část)	1363		APH (P VII)
Sekvenciář Arnošta z Pardubic	1363		APH (P IX)
Vyšebrodský sborník	1410	Klášterní knihovna ve Vyšším Brodě (sign.42)	
Jistebnický kancionál	1.tř.15.stol.		KNM (II C 7)
Jistebnický graduál (latinský)	pol.15.stol.		KNM (XII F 14)
Trnavský rukopis	2.pol.15.stol.	Országos Széchényi Könyvtár Budapest (C.I.m.ae. 243)	
Vyšehradský sborník	2.pol.15.stol.		SÚA (VC e4)
Kutnohorský graduál	závěr 15.stol.	Österreichische Nationalbibliothek Wien (cod.15501)	
Graduál Martina Stupníka z Plzně	1491		KNM (XII A 20)
Codex mixtus	15./16.stol.		NK ČR (VI C 20a)
Kancionál Franusův	1505		SVK HK (II A 6)
Havlíčkobrodský graduál (latinský)	1506		Muzeum v Havlíčkově Brodě (sine)
Mladoboleslavský graduál (latinský)	1509		Muzeum v Mladé Boleslavi (sine)
Litoměřický graduál (latinský)	asi 1510		Muzeum Litoměřice (sine)
Sborník bakaláře Martina z Vyskytné	1512		KNM (XII A 2)
Chrudimský graduál	1530		Muzeum v Chrudimi (sine)
Klatovský graduál latinský (Jana Táborského)	1537		Okresní muzeum v Klatovech (sine)
Český graduál	od 1540		KNM (V B 5)
Český graduál strahovský	1543	Knihovna strahovského kláštera (DA I 6)	
Český graduál žlutický	1558		Muzeum Žlutice (sine)
Český graduál teplický (Jana táborského)	1560		Vlastivědné muzeum Teplice (sine)
Český graduál klatovský (Jana táborského)	1560		Okresní muzeum v Klatovech (sine)
Český graduál českobrodský	1557 - 1570		NK ČR XVII B 20
Český graduál malostranský 1.díl	1572		NK ČR (XVII A 3)
2.díl	1573		AMP (sine)
Graduál český (Krolmosův)	2.pol.16.stol.		KNM (IV B 9)

Seznam zkratk:

- AHP - Archív hlavního města Prahy
- APH - Archív pražského hradu
- KNM - Knihovna Národního muzea, Praha
- MZA - Moravský zemský archív, Brno
- MZK - Moravská zemská knihovna, Brno
- NK ČR - Národní knihovna České republiky, Praha (Klementinum)
- SOA - Státní oblastní archív
- SVK HK- Státní vědecká knihovna v Hradci Králové
- SÚA - Státní ústřední archív

FILOZOFICKÁ FAKULTA MASARYKOVY UNIVERZITY
Ústav hudební vědy

FILOZOFICKÁ FAKULTA UNIVERZITY PALACKÉHO
Katedra muzikologie

ÚVOD DO STUDIA GREGORIÁNSKÉHO CHORÁLU

(Osnova předmětu)

BRNO - OLOMOUC
1998